

Dosarul nr. 2r-390/20

Prima instanță: Judecătoria Orhei sediul central (jud. V. Cupcea)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

DECIZIE

5 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Pavel Pantea împotriva lui Andrei Știrbu și Zinaidei Știrbu cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii contractuale, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu, reprezentați de avocatul Vasile Ceban și remisă cu toate documentele anexate

constată:

La 11 decembrie 2017, Pavel Pantea a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Știrbu și Zinaidei Știrbu cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii contractuale, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 572, 700 Cod civil, art. 166, 167, 175 CPC, a solicitat încasarea din contul părților în beneficiul lui a datoriei în mărime totală de 127 680 de lei constituită din suma de 100 000 de lei cu titlu de datorie, suma de 7 500 de lei – dobânda de 18 % pentru 5 luni și suma de 20 180 de lei – dobânda de întârziere, precum și a cheltuielilor de judecată constituite din cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3 500 de lei și taxa de stat în mărime de 3 830,40 de lei.

Prin hotărârea din 25 martie 2019 a Judecătoriei Orhei sediul central, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată în mod solidar de la Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu în beneficiul lui Pavel Pantea datoria în mărime de 98 500 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 19 567,12 de lei, cheltuielile de judecată în mărime de 3 542 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 500 de lei.

În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

La 16 aprilie 2019, prin intermediul poștei electronice, Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu, reprezentați de avocatul Vasile Ceban au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 martie 2019 a Judecătoriei Orhei sediul central, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii contestate, emiterea unei noi hotărâri de restituire a cauzei la rejudecare, precum și încasarea din contul lui Pavel Pantea a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu, reprezentați de avocatul Vasile Ceban, fiindu-le comunicat apelanților Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmită în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 2 873 de lei și avocatului Vasile Ceban să prezinte apelul motivat, semnăturile corespunzătoare atât a apelanților, cât și a avocatului Vasile Ceban, acordându-le un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii. A fost explicat că în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu, reprezentați de avocatul Vasile Ceban și remisă cu toate documentele anexate.

La 18 martie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu au declarat recurs împotriva încheierii din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, repunerea în termen, casarea integrală a încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei Curții de Apel Chișinău pentru continuarea examinării apelului, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, fiind posibilă anulării.

Au considerat că prin încheierea contestată li se cauzează prejudicii considerabile, fiindu-le încălcate intenționat drepturile și libertățile garantate de Constituția RM și legislația în vigoare și în special, dreptul la satisfacție efectivă și accesul liber la justiție.

La fel, au remarcat că în adresa lor nici nu a fost expediată copia încheierilor instanței de apel din 2 iulie 2019 și 24 septembrie 2019, urmând în mod prioritar a fi expediate în adresa lor și nu în adresa avocatului.

Au precizat că la data emiterii încheierii din 2 iulie 2019, dâșii nu mai erau reprezentați de avocatul Vasile Ceban, deoarece au refuzat de serviciile avocatului, fapt confirmat prin acordul semnat de acesta.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa avocatului Vasile Ceban, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 123), însă careva date care ar confrima recepționarea acesteia de către avocatul Vasile Ceban, la materialele dosarului lipsesc.

Totodată, actele cauzei atestă că la 6 martie 2020, recurenții au recepționat copia încheierii recurate, fapt ce se confirmă prin cerere (f. d. 128).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 18 martie 2020 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit prevederilor art. 365 alin. (1) lit. d) CPC, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Iar, în conformitate cu alin. (4) a aceluiași articol, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992 pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75 % din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

După cum rezultă din materialele dosarului, la 16 aprilie 2019, prin intermediul poștei electronice, Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu, reprezentați de avocatul Vasile Ceban au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 martie 2019 a Judecătoriei Orhei sediul central, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii contestate, emiterea unei noi hotărâri de restituire a cauzei la rejudecare, precum și încasarea din contul lui Pavel Pantea a cheltuielilor de judecată (f. d. 100-103).

Ca urmare, prin încheierea din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu, reprezentați de avocatul Vasile Ceban, fiindu-le comunicat apelanților Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmită în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 2 873 de lei și ca avocatul Vasile Ceban să prezinte apelul motivat cu semnăturile corespunzătoare, acordându-le un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii. A fost explicat că în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită (f. d. 113-115).

Se va remarca că încheierea din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată cu aviz la adresa reprezentantului apelanților, avocatul Vasile Ceban, indicată în mandatul seria MA nr. 0822254 din 16 aprilie 2018 și în cererea de apel nemotivată – mun. Chișinău str. Columna 101, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 116), fiind recepționată de către ultimul la data de 1 august 2019, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f. d. 117).

Prin urmare, termenul de 10 zile acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, a început să curgă la data de 2 august 2019 și respectiv, a expirat la data de 11 august 2019.

Cu toate acestea, Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu, prin intermediul avocatului Vasile Ceban nu au înlăturat în termenul acordat de către instanța de apel neajunsurile indicate în încheierea din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Drept consecință, se atestă că Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) CPC, întemeiat a dispus, prin încheierea 24 septembrie 2019, restituirea cererii de apel depusă de Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu, reprezentați de avocatul Vasile Ceban în legătură cu neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel din încheierea de a nu da curs cererii de apel.

Distinct de cele constatate, se va respinge argumentul recurenților Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu invocat în cererea de recurs în sensul că în adresa lor nu a fost expediată copia încheierilor instanței de apel din 2 iulie 2019 și 24 septembrie 2019, urmând în mod prioritar a fi expediate în adresa lor și nu în adresa avocatului.

Or, reieșind din faptul că cererea de apel nemotivată a fost expediată de către avocatul Vasile Ceban prin intermediul poștei electronice a acestuia, instanța de apel corect a expediat actele procedurale în adresa avocatului Vasile Ceban, având în vedere prevederile art. 75 alin. (4) CPC, care statuează că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. *Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.*

Aici, instanța de recurs va nota că, deși Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu în cererea de recurs susțin că la data emiterii încheierii din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu mai erau reprezentați de avocatul Vasile Ceban, refuzând de serviciile acestuia, în confirmare nu au fost prezentate probe pertinente, astfel că acest argument urmează a fi considerat ca declarativ.

Mai cu seamă că nici acordul, la care fac referire recurenții în cererea de recurs, care ar confirma retragerea împuternicirilor acordate avocatului Vasile Ceban, instanței de recurs nu a fost prezentat.

Ca consecință, se va reține că avocatul Vasile Ceban dispunea de dreptul de a reprezenta interesele lui Andrei Știrbu și Zinaidei Știrbu pe tot parcursul procesului civil, inclusiv și contestarea hotărârilor judecătorești.

Distinct de cele menționate, instanța de recurs constată că și alte argumente ale recurenților cu privire la ilegalitatea încheierii din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău invocate în recurs sunt lipsite de suport legal și nu pot constitui temei de admitere a recursului în sensul invocat, deoarece acestea nu conțin argumente care ar indica expres la ilegalitatea încheierii recurate.

În acest sens se va reține că Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu trebuiau să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege.

Această obligație rezultă și din dispozițiile art. 56 alin. (3) CPC, care indică că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Instanța de recurs consideră necesar, la acest segment, de a menționa și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

La acest capitol, instanța de recurs reține că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului stabilirea bazei legale a unei acțiuni de către instanță și termenele – limită pentru introducerea unei acțiuni se numără printre limitările permise ale dreptului de acces la o instanță, cu condiția ca acestea să nu restricționeze accesul unei persoane la un tribunal de o manieră care îi afectează chiar esența dreptului sau când nu urmăresc un scop legitim ori nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie atins.

Astfel, instanța de recurs subliniază că în cazul în care instanța de judecată a stabilit un anumit termen în care trebuie efectuate acțiuni procesuale, partea care trebuie să le execute are obligația de a îndeplini aceste acțiuni în termenul indicat în actul de dispoziție judecătorească, iar la utilizarea mijloacelor de comunicare (poșta electronică, oficiul poștal), să se asigure că ele vor ajunge la destinatar cel târziu la momentul stabilit în prealabil de către instanța și nicidecum până la ora 24:00 a ultimei zile a termenului. O altă abordare va echivala cu o încălcare a termenului de procedură, fixat de instanță.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel depusă de Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu, reprezentați de avocatul Vasile Ceban împotriva hotărârii din 25 martie 2019 a Judecătoriei Orhei sediul central.

Față de cele ce preced, se constată netemeinicia cererii de recurs depusă de Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu, fapt ce impune respingerea acesteia și menținerea încheierii din 24 septembrie 2019 Curții de Apel Chișinău.

decide:

Se respinge recursul declarat de Andrei Știrbu și Zinaida Știrbu.

Se menține încheierea din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Pavel Pantea împotriva lui Andrei Știrbu și Zinaidei Știrbu cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii contractuale, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu